

Pressemelding

STATSMINISTERENS KONTOR

Informasjonssekretær Tore Dyr Dahl - Tlf.: (02) 11 90 18/11 90 11, privat (02) 12 02 12

SPERREFRIST Onsdag 19 juni kl 1000

DATO 19 juni 1985

Utdrag av statsminister Kåre Willoch's tale på årsmøtet i
Norske Elektrisitetsverkers Forening 19 juni 1985

Den enestående velstandsutvikling vi har hatt i de senere generasjoner har i høy grad bygget på stadig mer omfattende bruk naturens egne ressurser. Ikke minst har vannkraften vært en avgjørende faktor i denne utviklingen. Norsk elektrisitetsforsyning basert på vannkraft kan nå se tilbake på hundre års utvikling. Helt fra første stund

Om vannkraftteknologi og norsk næringsliv

Den kompetanse i vannkraftteknologi som er bygget opp i Norge, representerer en betydelig nasjonal ressurs, som også kan utnyttes i eksportrettet virksomhet. Ikke minst vil dette aktualiseres av at vi etterhvert kommer nærmere en uunngåelig nedtrapping av utbyggingsepoken i norsk vannkrafthistorie. I de siste årene har da også denne industrien og entreprenører og rådgivende ingeniører, påtatt seg oppdrag i utlandet. Mest har dette skjedd på forretningsmessig basis, men også i form av utviklingshjelp.

Norsk næringsliv er, som det har fremgått av det foregående, i stand til å påta seg ansvaret for førsteklasses eksportleveranser av de varer og tjenester som inngår i vannkraftprosjekt. Det er grunn til å merke seg at erfaringene hittil har vist at vellykkede fremstøt på eksportmarkedene ofte krever samspill mellom myndigheter,

konsulentselskaper, entreprenører og utstyrsleverandører. Regjeringen ønsker også i fremtiden å bidra til et slikt samarbeide. Jeg vil bl.a. vise til at NVE i mange år har stilt fagfolk til rådighet for utviklingsland, både som ledd i FN's arbeid og i samarbeid med NORAD.

Jeg håper bl.a. Stortingets godtagelse av Regjeringens sterke ønske om innføring av såkalte "blandede kreditter" som en del av utviklingshjelpen, kan bidra til at norsk vannkraftteknologi og norske industriprodukter kan bidra til en bedre og mer miljøriktig energiproduksjon også i u-landene.

Norges fremtidige energibruk

I den Stortingsmelding om Norges framtidige energibruk og -produksjon som Regjeringen fremmet rett før påske, presenteres viktige retningslinjer for energipolitikken.

For det første må det, som det sies i meldingen, "fremskaffes tilstrekkelig energi til å sikre ønsket økonomisk vekst og utvikling." For elektrisitetssektoren innebærer dette at det må gis muligheter til et utbyggingsprogram som er tilstrekkelig til å møte den fremtidige etterspørsel etter fastkraft. Det er avgjørende for Regjeringens overveielser at den økonomiske vekst ikke skal hindres av en for knapp elektrisitetstilgang. Regjeringen har, i tråd med dette, varslet at det allerede i 1987 vil bli lagt frem en oppfølging og ajourføring av viktige sider ved energipolitikken i lys av utviklingen fremover.

Videre sies det at "det må legges opp til en mest mulig rasjonell ressursutnyttning." Et sentralt virkemiddel for å oppnå dette er den prispolitikk som føres. På denne bakgrunn sies det i meldingen at fastkraftprisene bør avspeile de samfunnsøkonomiske kostnader ved produksjon og fremføring av ny kraft. Dette vil bl.a. bidra til en mest mulig effektiv fordeling og utnyttning av ressursene. I begrepet rasjonell ressursutnyttning ligger det også at man må sikre seg et fleksibelt energisystem som under skiftende forhold kan dekke energietterspørselen til lavest mulig kostnader for samfunnet. Energiverkene vil ha en naturlig og sentral plass i dette.

Det kan være lett å komme til den tro at kraftutbygging gjør kraften dyr, fordi ny kraft er dyr. Men i virkelighetens verden kan det lett bli anvendt: Hvis man ikke sørger for nok kraft, kan det bli umulig å sikre balanse mellom tilbud og etterspørsel uten høyere pris. Eller m.a.o.: Hvis man vil ha rimelig kraft, må man bygge ut så meget at det blir nok kraft til den pris man ønsker. Rasjonering er nemlig en så håpløst samfunns-skadelig form for begrensning av forbruk at den må forebygges.

Organisering av el-produksjon og el-forsyning

Energipolitikk og energiproduksjon har på lokalplanet stort sett vært et spørsmål om å skaffe til veie tilstrekkelig elektrisitet. For dette formål har de lokale energi-/elverk bygget opp en tilfredsstillende kompetanse og kapasitet. De fleste fylkes- og regionverk vil imidlertid ha behov for også å bygge opp større ekspertise innen energiøkonomisering, dersom dette skal kunne utvikles til et viktig arbeidsfelt. Regjeringen har i sin enøk-melding

foreslått virkemidler for å påskynde denne kompetanseoppbyggingen. Formålet er å stimulere fylkene og verkene til å legge større vekt på dette arbeidet.

Elforsyningens organisasjon er blant de forhold som skaper problemer i denne forbindelse. Mange verk er i dag for små til å være i stand til å bygge opp den nødvendige kompetanse. Jeg vil i denne sammenheng understreke at det ikke er snakk om enten energiøkonomisering eller utbygging, men både og. Dette må betraktes som gjensidig supplerende elementer som sammen kan danne grunnlag for en samfunnsutvikling med fortsatt økonomisk vekst, og fortsatt effektivisering av miljøvernet.

Mens jeg oppholder meg ved organiseringen av el-forsyningen, vil jeg også bemerke at de mange små el-verk medfører en unødvendig kostbar administrasjon av el-forsyningen som igjen avspeiles i prisene. De mange små enheter fører også til svært ulike priser fra kommune til kommune. Større enheter vil innebære sterkere harmonisering av priser og reduserte administrative kostnader. Dette ser jeg som ønskelig.